

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur «*Notes du mont Royal*» dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES

Google Livres

Societ. Jesu Landspesgo

THEOGNI

DIS MEGARENSIS SENTENTIAE ELEGIAE, cum interpretatione & Scholijs Eliae Vineti.

ACCESSERVNT ET HORVM
Poetarum opera Sententiosa:

Phocylidis	Rhiani
Pythagoræ	Eratosthenis
Solonis	Panyasidis
Tyrtæi	Lini
Naumachij	Menecratis
Callimachi	Posidippi
Mimnermi	Metrodori
Eueni	Simonidis.

Senariorum libellus.

Omnia in usum Scholarum collecta, & ad verbum conuersa per IACOBVM

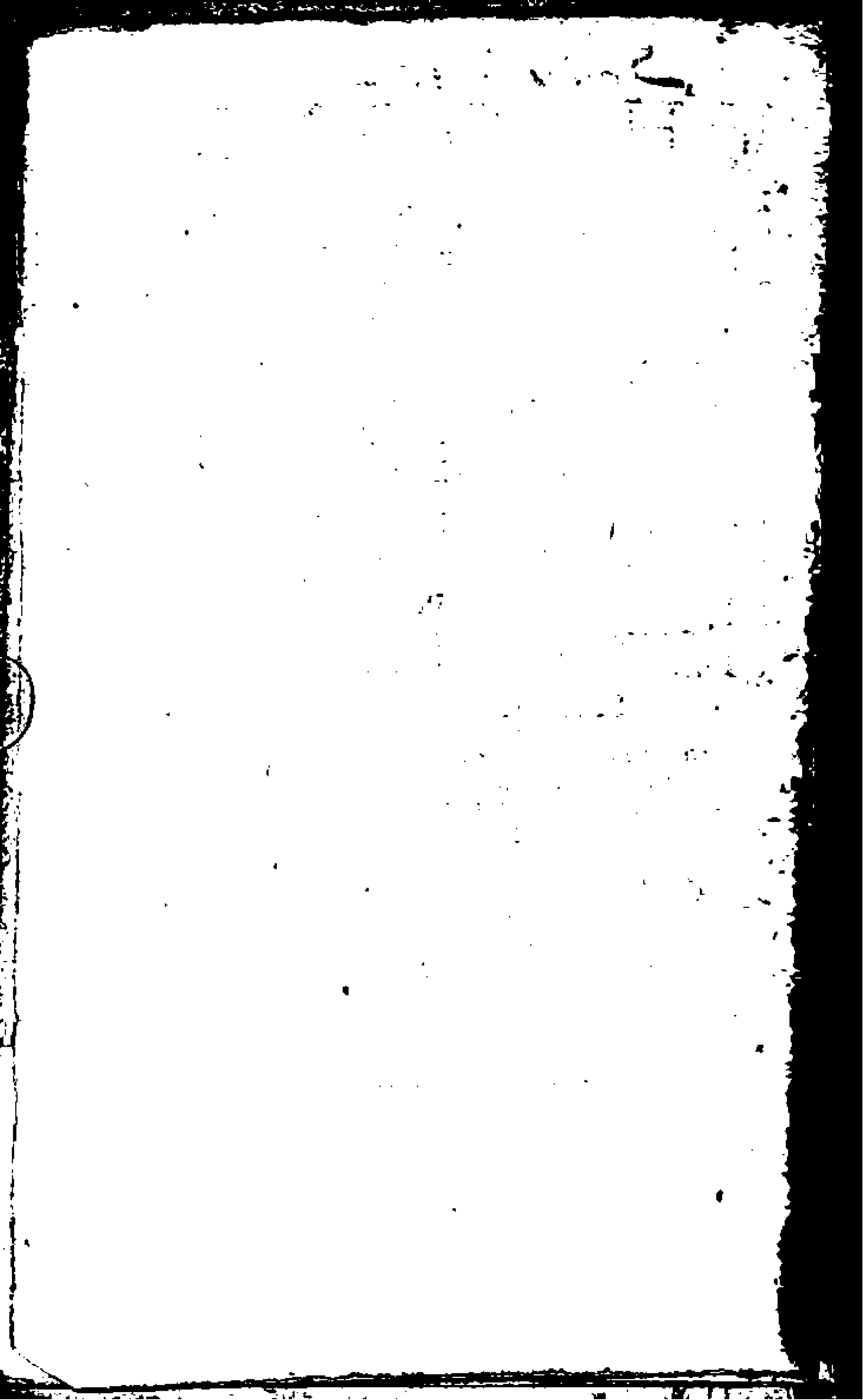
ex libris Florentinæ Curiosæ, illeq. Savonarolæ

Adiecta quoq; est omnium uersio Latino carmine à diuersis expressa.

Herlingianij

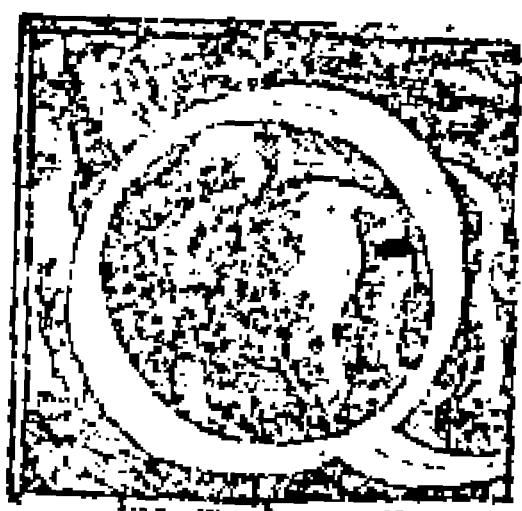
Ὁὐ πρὸς δὲ ἅπαντός ἐστιν ἀρτίσαι λαλιῆς.

BASILEAE

*AMPLISSIMIS, PIENTIAE, PRUDENTIAE, AC
ERUDITIONE PRÆSTANTISSIMIS VIRIS, D. COSS.
& Senatoribus Reipublicæ SAL-
VELDENSIS; Dominis ac pa-
tronis suis observandis.*

S. P. D.

VANDOQV IDEM, uiri am-
plissimi, nihil animis ho-
minum magis inhæret,
quàm id, cui à teneris cõ-
suescunt: idque quod te-
nerum est, ut ait Seneca,
proximis applicatur: uni-
uersæ hominũ societatis permagni inter-
est, ut ab ineuntibus statim annis morta-
les optimis, quæ per totam uitam usui fu-
tura sint, assuescere discant. Quia uerò æ-
tatis imbecillitate iuuetus ad malũ quàm
ad bonum præcliuor, minus considerat
profuturane an obfutura sint, quæ tra-
ctat: opus est, ut per adultiores, quibus cu-
ra eius qualicunque modo incumbit, à
turpibus ad honesta, à uitijs ad uirtutũ a-

EPISTOLA

morem deducatur. Id autem nulla cōmo-
 diore uia, quàm per liberalem institutionē,
 fieri potest. tanta enim eius uis est in utrāq;
 partem, ut nulla tam bona possit esse natu-
 ra, quin illius quasi excolendæ cura inter-
 missa, uitiosa reddatur: nulla item tam ma-
 la sit, quæ non ad frugem liberali ac fideli
 institutione redigatur. Proinde cū adultæ
 hominū ætas ad omnia minus docilis tra-
 ctabilisq; sit, quàm rudes illi iuuentutis an-
 nī, qui instat ceræ quamlibet impressiōne
 facile admittunt: tum generosi mores, ut il-
 le ait, imbuēdi sunt, cum tener est animus:
 tum optimis assuescendum, eaq; discenda,
 quæ nec grādinem, nec uim, nec Iouem i-
 psū, ut Platō inquit, extimescāt: quæ quo-
 que cū naufrago salua enatare, nec à latro-
 nibus eripi queant, cum ad quæuis cereum
 adhuc est ingenium. Nam postquam annis
 iā quasi dirigit animus, partim ægrè, quo-
 rum praua cōsuetudine fuimus infecti, de-
 discimus: partim, quæ nescimus, nō nisi ma-
 xima nobis inculcari difficultate possunt.
 Quò elegantissima metaphora hac respe-
 xisse uidetur Ouidius:

*Quæ præbet latas arbor spaciantibus umbras,
 Quo posita est, primum tempore, uirga fuit.*

Tunc

DEDICATORIA.

Tunc poterat manibus summa tellure reuelli,

Nunc stat in immensum uiribus aucta suis.

Hęc perita rerum antiquitas considerans, quę nihil non egit, ut Republicę optimę constitutę in suo flore permanerent, iuuentutem, ceu seminarium totius hominum cōuersationis, optimis quibusuis non tam artibus & disciplinis, quàm morum uitęque pręceptis imbuendam curauit. Non ignara, & sine literis rudes inertesque, & cum literis parū utiles fore homines, nisi honestati uitę quàm primū assuefierent. Plus enim deficere quàm proficere eum, qui doctrina proficit, & moribus deficit, pręter Aristotelem, quotidiana docet experientia. Non autem quęuis temerę, & citra delectum, teneris puerorum animis obtrudi passa est: sed eos autores, q̄ & pietatem, & pręcepta de morum uirtutibus continerent, proposuit. In quorum autorum numero, Poetę, qui uel mira ingenij industria clarorum uirorum egregia facta in exemplum posteritati descripta reliquissent: uel quàm breuissimis, maximeque illustribus sententijs doctrinam morum essent complexi, suo quodam iure facile primas obtinuerunt: unde & nomen

EPISTOLA

illorū in maximo cultu, maximaq; uenera-
 tione apud optimos quosuis extitisse non
 ignoramus. Plato, philosophiæ quidā sol,
 huiusmodi Poetas non dubitat nunc deo-
 rum filios, nunc prophetas appellare. Et
 tantū abest ut è *Repub.* sua eiecerit (quod
 ijs fecisse legitur, qui diuina poeticæ arte
 ad lasciuiam, turpesque amores abusi e-
 rant) ut & ipse testimonijs eorum usus, &
 alijs exemplo suo præclarissima ipsorum
 monumenta euoluendi autor fuerit. Si-
 cut eius rei locuples testis est honestissi-
 ma creberrimaque apud ipsum Solonis,
 Tyrtaei, Homeri, Hesiodi, & aliorum me-
 lioris notæ mentio. Socratem, qui ipseus
 Apollinis oraculo sapiens pronunciatus
 est, Euripide Tragico familiarissimè usum
 esse, nemo nescit. *μυσῶν θεράποντες ἢ αὐτῶν*
ἀποστῆτες ab Hesiodo & Pindaro nuncupan-
 tur. Strabo autem lib. i. de Situ orbis scri-
 ptum reliquit, ueteres *τὴν πρῶτην ποιητικὴν*,
 ut omnium doctrinarum antiquissimam,
 philosophiam quādam perhibuisse. Quip-
 pe quæ à teneris nos unguiculis ad uiuēdi
 rationes perducatur, mores atque affectus e-
 doceat, quæq; gerenda, declinandāue sint,
 quadam cantus suauitate præcipiat. Et
 quò

DEDICATORIA.

quò magis suam erga huiusmodi *ἱεῖρας ποιη-
 τῆας* gratitudinē testatam redderent, iuue-
 nesq; ad bonarum rerum studia, morumq;
 integritatem excitarent: statuis ac imagi-
 nibus eos honestari, poemata ipsorum in
 publicis Deorum celebritatibus, alijsq; cō-
 uentibus recitari, optimasq; sententias tē-
 plorum foribus, tāquam Deo dignas, imò
 ab ipsis Numinib. usurpatas, affigi, nec nō
 aureis preciosisque materijs insculptas ad
 omnem posteritatem cōseruari curauerāt.
 Quemadmodum ex Platone, Xenophon-
 te, Pausania, Plutarcho, Athenæo, alijsque
 uetustissimis scriptoribus & iā dicta, & a-
 lia plura de Poetarū excellentia & utilita-
 te cuius obuia sūt: nec patitur epistolę an-
 gustia huc omnia referre. Etsi uerò Christi-
 anæ professionis homines, sinceræ Reli-
 gionis Pietatisq; studium nō ab huiusmo-
 di autoribus, sed ex sacrosanctæ Scripturæ
 fontibus petere debēt & possunt, ut quę so-
 la salutem & æternā beatitudinem per Ie-
 SV CHRISTI ueri Dei, ueriq; hominis me-
 ritum credentibus paratam esse monstret,
 præceptaque ad Christianam uitam utilia
 copiosissimè præscribat: tamen Poetarum
 quoque (qualium scripta iuuentuti propo-
 nimus)

EPISTOLA

nimus) lectionem & usurpatam, & in non
 contemnendo precio habitam, habendam-
 que esse, grauisima sanctissimorum in Ec-
 clesia Dei uirorum exempla & auctoritates
 comprobant: quarum paucissimas, ob eos
 qui parum dextere de Poetis sentiunt, in me-
 dium proferre placuit. D. Paulum, electum
 illud Dei omnipotentis organum, Poeta-
 rum libros euoluisse, & ut Clemens ait, ad
 ædificationem curamq; aliorum, testimo-
 nijs eorum uti non erubuisse, Sacrarum lite-
 rarum ueritas testatur. Sic Act. 17. ubi Deum
 esse probat, Aratum uetustissimum poetam
 citat. 1 Cor. 15. ex Menandro Comico malo-
 rum consortia fugienda monet, quod pra-
 uis colloquijs boni mores corrumpantur.
 Cretensum mores Tit. 1. ex Epimenide ua-
 te Cretenfi graphicè depingens ait: *κῆρτες αἰεὶ
 ψῶνται, λιανὰ θυσία, γαστέρες ἀργαί.* Gregorius
 Nazanzenus, ob excellentiam Theologus
 dictus, scriptis poetarum mirè delectatus
 est, & sacrorum carminum uolumen posterita-
 ti reliquit: quod non solum priscis tempori-
 bus propositum est pueris, ut Socrates, So-
 zomenus, Orosius & Eutropius scribunt, ue-
 rum etiam hodie à doctissimis uiris in deli-
 cijs habetur. Quid de Iohanne Chryosto-
 mo

DEDICATORIA.

mo Patriarcha Constantinopolitano sub Arcadio & Honorio Impp. anno Christi 401. dicam, qui Aristophanis Comædijs etiam noctu pro puluino usus est? Quid de Eustathio Thessalonicēse, cuius etiam hodie eruditissimi in Homerum, ingeniorum fontem, commentarij extant? Neq; mihi hoc loco temperare queo, quo minus etiam D. Basilij Cæsariensis, cui uirtutum splendor Magni cognomen peperit, uerba adscribã, de eorum Poetarum lectione, qui bonorū hominum dicta facta ue narrassent: quales præ cæteris fuerunt, Homerus, Hesiodus, Theognis, Phocylides, Pythagoras, Solon, Tyræus, & alij. Sic ergo in Admonitione ad adolescentes, quo pacto ex gentilium scriptis proficere queant, ait: ἐπὶ τούτοις παρασκευαστέον ἢ ποιηταῖς, ἢ λογοποιῶσι, ἢ ῥήτορας, ἢ πᾶσι ἀνθρώποις ὁμιλητέον, ὅθεν αὐτῶν μέλη πρὸς τὴν ψυχῆς ἐπιμέλειαν ἰσχυρὰ τίς ἐστιάσει. ἢ μετ' ὀλίγον ἂν ἔσονται οἰκειότες πρὸς ἀλλήλους τοῖς λόγοις, πρῶτον αὐτῶν ἡμῶν ἢ γνῶσις γούοιτο· εἰ γὰρ μὴ, ἀλλὰ τότε παράλληλα θούτας καταμαθεῖν τὸ διάφορον ἢ μικρὸν εἰς βεβαίωσιν τῆ βελτίονος. Hoc est: Poetis & oratorib. omnib. hominib. utendū, unde futura sit aliqua utilitas, quæ ad animæ faciat ædificationē. Et paulò post: Etsi nostrorū

EPISTOLA

sermonū atq; gentilium ulla est conuenientia, nobis illorum ualde conferet noticia: sin minus, eos saltem simul conferēdo differentiam discere licebit, cum ad melioris optionem atq; delectum non parum cōparatio ualeat, & inferiora sepe collata sint potioribus ornamento. Nec ab his dissentit Philo sapientissimus, dum libro de Agricultura, de puerorū studijs in hūc modum differit: φυτάσσω ἢ τῶν μὲν ἐν ἡλικίᾳ παιδικῇ ψυχῶν μοχθύματα, ὧν ὁ καρπὸς αὐτὸς τιθῆναι σεται. ἐστὶ ἢ τῶντα, ἢ τῶν γράμματων ἀσυνήθων ὀφθαλμοῦ ἐπιθήσεις, ἢ τῶν παρὰ σοφοῖς ποιητῶν ἀπειρῶν ὄψονα, γεωμετρία, καὶ ἢ περὶ τῶν ῥητορικῶν λόγων μελέτη, καὶ ἢ σύμπασα τῆς ἐγκυκλίου παιδείας μουσική.

Quæ uerba Latinis auribus sic sonant: Inseram autem primū in puerilis ætatis animas, furculos, quorū fructus ipsas enutriet. Sunt autem hi, scribendī legendiq; certa industria, eorum quæ apud sapientes poetas habentur diligens scrutatio, geometria, oratoriæ facultatis meditatio, & uniuersa liberalis musica. Atque hæc quidem de Poetarum autoritate & lectione paucis attigisse, non planè ἐν τῶν ἐλεῶν, sufficiat. Haud enim parè humeris susciperem prouinciam, si ex singulis Christianis

DEDICATORIA.

stianis scriptoribus (ut de gentiliū my-
 riadibus taceam) poetarum & laudes col-
 ligere, & oforum calumnijs occurrere co-
 narer. Ego itaque tantorum uirorum iu-
 dicio & consilio incitatus, iuuentuti, cuius
 informandæ mihi quoque cura incumbit,
 hac in parte, quod ad optimorum poetarū
 studium attinet, labore quidem duro, ani-
 mo uerò non ægro consulere studeo, cum
 hanc meam esse Spartam non ignorem.
 Mirificè enim peritæ rerum antiquitatis,
 quæ, ut Plato uult, *πράττωρ ἄμα καὶ ἐγγυτὶ βα-
 θεῶν ἐγούετο*, exemplum sequi, & quantum
 par est, alijs ad idem faciendum autor ef-
 se placet. Hac de causa, cum labores no-
 stros, quos in Comicorum L. scriptis ab in-
 teritu uindicandis exhaustimus, bonarum
 literarum studiosis non ingratos animad-
 uerterem: facilè, nunquam satis laudati ui-
 ri D. Ioannis Oporini, Compatriis ac amici
 mei obseruādifs. cōsilio acquieui, quo me,
 ut horū quoq; poetarum, quos hic damus,
 scripta collecta iuuentutis studijs commu-
 nicarè, incitauit. Theognide ergo *γνωμνω-
 τάτω*, cū uersione & doctissimis **ELIAB VI-
 NETI** Annotationibus, ex arbitrio D. Typo-
 graphi, præmisso, reliquorum autorū om-
 nium

EPISTOLA

nium scripta ex diuersis hinc inde autoribus congregamus, congesta fideliter interpretati sumus, & ad puerorum captum quam proximè accommodauimus. Nec iuuenilibus ingenijs inutilem hanc nostram operam fore speramus. Castissima enim saluberrimaque de moribus præcepta proponit, quæ usum non poenitendum in omnes uitæ huius partes, si rectè percipiatur, sint allatura. Præterea Græcæ linguæ (quæ comptissima est in his autoribus) cum Latina collatio, non parum emolumentum ad uberiores eruditionis thesaurum comparandum adferet: ijs præfertim, qui aliàs uiua magistri uoce destituti, ipsi sibi præceptores esse in Græca literatura coguntur: ut plures comoditates, quas præter iuniores etiam adulti hinc haurire possunt, sciens præteream. Non parum tamen doctissima Stobæi interpretatio, unde non paucas sententias transcripsimus, nos iuuat. Versionem Latino carmine, sui cuique interpretis nomine præfixo, ne alienis nos ornare plumis uideremur, subiicimus, ut Græcæ elegantiae cum Latina melius perspiceretur conuenientia, ab ijs qui iam absque cortice in Græco studio natare queunt. Nondum carmine reddita,

pro

DEDICATORIA.

pro nostra tenuitate pedibus astrinximus, ita ut quàm proximè Græca sententia exprimeretur. Alicubi lectionis uarietas margini est aspersa. His omnibus eiusdem, si non carminis, tamen argumenti libellus Senariorum insertus est, ut quàm absolutissimam de moribus, totaque uita laudabiliter instituenda doctrinam, optimorum hoc Poetarum Opus teneris puerorum animis proponeret.

Hunc autem nostrum laborem, Viri amplissimi, uobis inscribere, librumque Scholæ uestræ consecrare, maximè necessarium duxi: tum, ut sub amplissimi nominis uestri patrocinio (quod quàm eximium erga bonarum artium cultores semper extiterit, manifestius est quàm ut nostro præconio indigeat) tutus à maleuolorum, quorum plena sunt omnia, moribus in communem iuuentutis usum prodiret: tum in primis, ut grati tandem animi indicium, licet exiguum, exhiberem pro innumeris Reipublicæ uestræ in me beneficijs. Cum enim puerilium studiorum partem non postremam Scholæ uestræ celeberrimè constitutæ, sub optimis præceptoribus M. CHRISTOPHORO Hoffmanno,
&

EPISTOLA

& IOANNE Tumlero (D. CASPARE Aquila primariam Ecclesiæ curam gerente) feram acceptam: gratitudinis officium uidebatur requirere, tam pro his, quàm pro alijs ciuium uestrorum in me meritis, chartaceo hoc munusculo, cum aliud nõ esset, restatum omnibus reddere, memoriam humanitatis uestre nondum apud me sensuisse: si fortè alij meo exemplo excitati, meliora, nominiq̃ uestro amplissimo magis conuenientia darent, & tandem ἀχρηστίας turpissimum crimè à Christiano cœtu exulare inciperet. Etsi uerò per se satis exiguum est munusculum hoc, nec dignum quod cum P. V. officijs conferatur: tamen, si pro uestro fauore erga liberalia studia & iuuentutis honestam institutionem, offerentis animum respexeritis, nõ minus gratum cõfido futurũ, quàm si uel Celophonium aurum à me P. V. oblatum esset. Quæ spes ne me fallat, per eam, qua omnes φιλομύσης prosequi soletis, beneuolentiam etiam atque etiã oro. Deus opt. maximus, æternus Pater Domini nostri IESU CHRISTI, P. V. cõsilia & actiões ad sui nominis gloriam, & Ecclesiæ, Scholæq̃ue communem salutem dirigat, uosq̃ue omnes in sui agnitione

ne

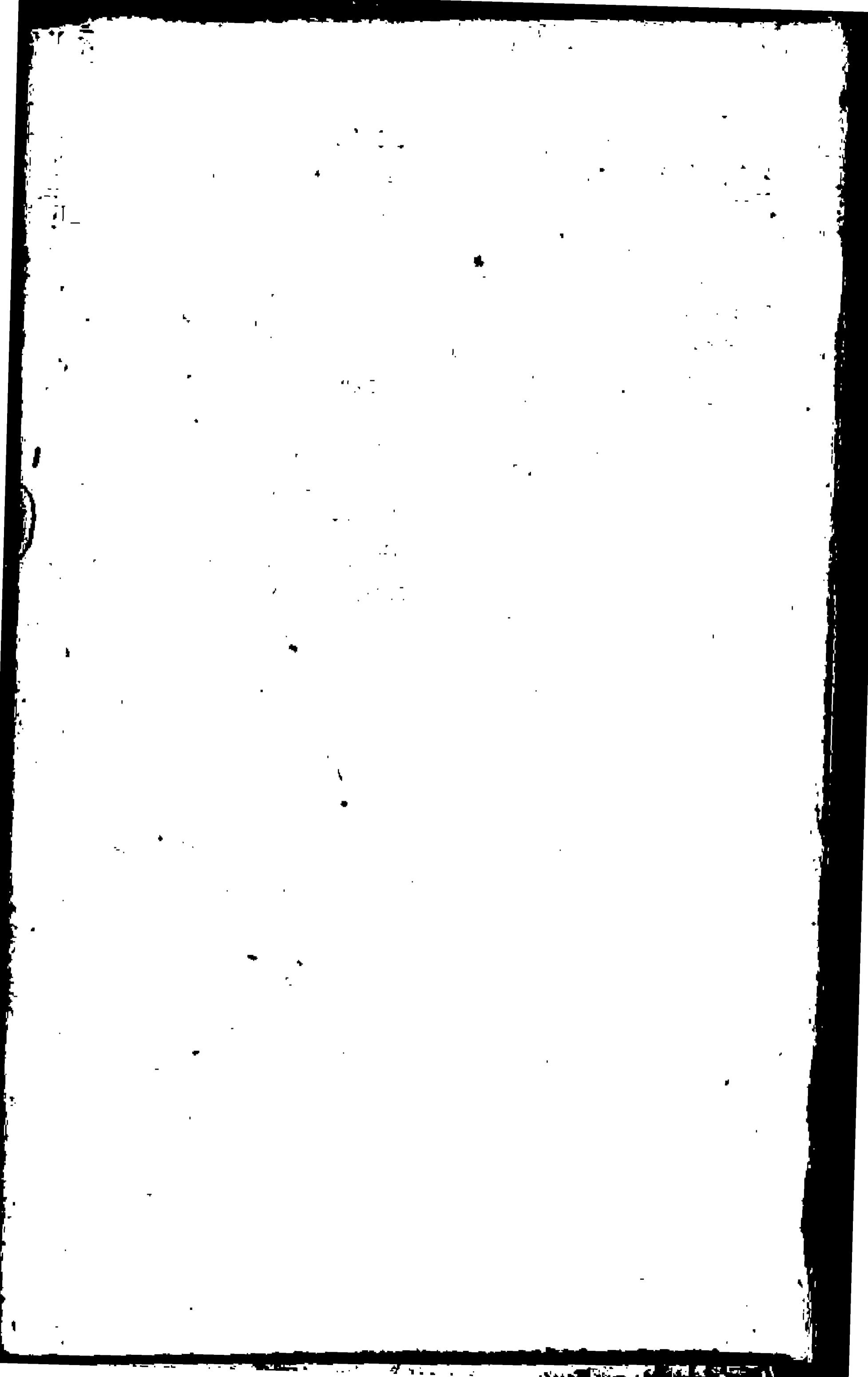
DEDICATORIA.

ne ueta conseruet, Amen. Basileę, ex Ludo
literario ad D. Petrũ, 8. Calend. Febr. Quo
die, ut quidam uolunt, ante annos 1527.
Paulus Tarsensis ad pœnitentiam reuoca-
tus diuinitus, hostili in Christianos animo
deposito, CHRISTI dogmata amplexus
est: quemadmodum Lucas Act.
9. scripsit.

P. V.

deditissimus,

Jacobus Hertelius
Curienſis.

ELIAS VINETVS

Santo Lectori.

VMOCIJ plurimum anno superiore apud Franciscū Sangelasium Engulismensis Ecclesiæ Decanum, uirum cum generis splendore, tum ingenij dexteritate apprimè nobilem, nactus fuisset: id totum, quantum per aduersam ualetudinem licuit, in iucundissima Græcorum poetarum lectione à me cōtritum est. qua quidem in re consiliū eorum lubens secutus sum, qui antiquos scriptores eo legendos ordine censent, quo & uixerunt, & scripserunt: quòd recentiores à uetustioribus semper habeāt quidpiā, quod non facile intelligas, nisi prius illos diligenter legeris. Perlectis igitur, quorū fuit copia, uetustissimis quibusque, cuiusmodi sunt Homerus & Hesiodus, Theognidem tandem in manus sumpsi: cuius sententias licet graues esse nō dubitarem, eò tamen intellectu mihi faciles fore sperabam, quòd credere nihil esse illic quod à posterioribus, quos aliquando legeram, non fuisset luculentius tractatum. Verum

¶

uixdtm

vix dum è portu solueram, cum tot subito
 emergunt scopuli, tot statim obortę nubes,
 cælumque diemque eripiunt oculis, ut à pro-
 posito facile his deterritus fuisset, nisi cu-
 pido huius conficiendi æquoris me planè
 obstinata iã inde cepisset, ex quo primùm
 à præceptoribus meis, Aristotelis aliorumque
 veterum scripta prælegi mihi cœpta fuerāt,
 quæ huius poetæ sententijs ueluti suauissi-
 mis flosculis inspersa essent.

Cum igitur pergere obfirmato prorsus
 animo certum esset, quæ ad tam difficilem
 periculosamque rem conficiendam condu-
 cere uisa sunt, ea diligenter omnia adhibui,
 cuiusmodi sunt cùm uariorum codicum,
 locorumque ex eodem autore ab alijs scri-
 ptoribus citatorum diligens collatio: tum
 syncerum & acce amicorum meorum, uiro-
 rum doctorum, unà cum meo, iudicium: in-
 ter quos Petrus Panætius & Iacobus Gu-
 pylus, facile principes. qua quidem diligen-
 tia abscessis, abiectis, transpositis multis, effe-
 ctum tandem est, ut instituto satisfecerim
 meo, perlegerim bonum poetam, eorumque
 quę in eo corrupta erant, bonam magnam-
 que partem obiter castigauerim. Cæterum
 cum in eo totus essem, Ioanni Lodoico Ti-
 letano

EPISTOLA.

latano, typographo diligentissimo, rem pa-
teseci, cum in eius bibliopolium, quærendi
ex eo exemplaris gratia aliquando me con-
tulissent: quam ubi intellexisset, rogavit ue-
hementer, ut si quid haberem in eum auto-
rem, quem esset breui excusurus, commu-
nicarem: me sibi, studiosisq; omnibus gra-
tum facturum. Id autem perfacile impetra-
uit ille, quando ineunte hac æstate huc ue-
ni, candide lector: cui in tuam gratiam pu-
blicandum tradidi, quicquid fuit nostri in
Theognidem laboris, quem autorem utinã
tam totum restituere omnino potuissem,
quàm cupiebam. Is enim tam deprauatus
fuit, tam lacer, tam mancus, ut nulla diligen-
tia, nullo labore, nullis deniq; quantislibet
vigilijs id præstare potuerim. quæ res in cau-
sa est, ut in Latinum sermonem à me cõuer-
sum non habueris. Quod reliquum igitur
hic desiderabitur, id ab alio interim dũ fœli-
cius expectabis, nostro hoc labore, quantu-
luscunq; est, fruaris, eumq; boni consu-

las uelim. Vale, Lutetiæ. Ca-

lendas Sextil. 1543.

b

*

THBO.

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

Ciuitatem, & populos, & patrem honestans:
 Multis per pectus & scutum rotundum uulneribus,
 Et per thoracem ab anteriore parte sauciatus.
 Hunc uerò lugent pariter iuuenes, senesq; (tur,
 Et graui desiderio tota ciuitas funus ipsius prosequi
 Huius sepulchrū, et liberi inter homines præclari sunt,
 Itemq; nepotes, & omne posterorum genus.
 Nunquam eius bona gloria interit, neq; nomen ipsius:
 Sed quamuis sub terra sit, manet immortalis.
 Quem se fortiter gerentem, manentēq; & pugnātem,
 Pro patria & liberis uehemens Mars peremerit.
 Quòd si effugerit sortē mortis longū inducētis soporē,
 Et uictoria potitus splendidā gloriā pugnae auferat,
 Ipsum ex equo omnes iuuenesq; senesq; colunt,
 Multisq; iucundis affectus ad orcum abit.
 Senescens autem inter ciues præcellit, neq; quis illum
 Ledere, nec irreuerenter nec iniuste cupit.
 Omnesq; in sedibus iuuenes simul & æquales
 Loco cedunt ei, quiq; maiores nati sunt.
 Huius igitur uirtutis ad summū peruenire, nunc aliquis
 Nitatur animo, non remittens bellum.

Eiusdem : aliàs Callini.

Quamdiu torpetis? quando strenuā habebitis animam?
 O iuuenes? an non ueremini uicinos,
 Ob tantam ignauiam? In pace autem uobis uidemini
 Sedere: sed bellum totam regionem infestat.
 Quin scutum aliquis arte in prælio hosti obtendat:

Et

ἄστυ τε καὶ λαὸς καὶ πατέρ' ἀκλείσας
 πολλὰ διὰ γέροντο καὶ ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης,
 καὶ διὰ θύρηνος πρόδον ἐληλαμένος.
 τὸν δ' ὀλοφύρονται μὲν ὁμῶς νέοι, ἠδὲ γέροντες,
 ἀργαλέω ἢ πόθω πᾶσα κένυθε πόλις.
 καὶ τύμβος, καὶ παῖδες ἐν ἀνθρώποις ἀέσημοι,
 καὶ παίδων παῖδες, ἢ γένος ἐξοπίσω.
 ὅδέ ποτε κλέος ἐδδλὸν ἀπόλλυται, ὅδ' ὄνομα αὐτῶ,
 ἀλλ' ὑπὸ γῆς πόντ' ἐὼν γίγνεται ἀθάνατος,
 ὅρτιν' ἀειφύονται, μόνοντά τε, μαρναμένον τε
 γῆς πέρι καὶ παίδων θῆρος ἄρης ὀλέση.
 εἰ ἢ φύγοι μὲν κῆρα τανηλεγέος θανάτοιο,
 νικῆσας δ' αἰχμῆς ἀγλαὸν εὐχος ἔλοι,
 πάντες μὲν τιμῶσιν ὁμῶς νέοι, ἠδὲ παλαιοὶ,
 πολλὰ ἢ τέρπν' ἀπαθῶν ὄρχεται εἰς αἰδίω.
 γηράσκων δ' ἀσπίσι μεταπρέπει, ὅδέ τις αὐτὸν
 βλάπῃεν, ὅτ' αἰδίος ἔτε δίκης ἐθέλει.
 πάντες δ' ἐν θύοισιν ὁμῶς νέοι, εἰ γε κατ' αὐτὸν
 εἴησ' ἐμχώρης, εἰ τε παλαιότ' ὄροι.
 ταύτης νυῦ τις ἀνὴρ ἀρετῆς εἰς ἀήρον ἰκέσθαι
 περάσσω, θυμὸν μὴ μεθίεις πολέμῳ.

τῶ αὐτῶ, ἢ Καλλίνε.

μέγρις τσὺ κατὰ κείδει λίότ' ἄλκιμον ἔξετε θυμὸν,
 ὦ νέοι, ὅδ' αἰδέϊδ' ἀμφιπρόβριψθονας,
 ὦ λελίω μεθισύτες, ἐν εἰρήνῃ ἢ διακίτε
 ἠόσαι, ἀτὰρ πόλεμος γαῖαν ἀπχσων ἔχει.
 * ὅν νύ τις ἀσπίδα θέσσω ἐναντιβίως πολεμίζωμ.

* Hunc hō
 xametrum
 D. Camera
 rius de suo
 suppleuit.

καὶ

Et aliquis moriens ultimò iaculum emittat.
 Honori enim est & ornamento uiro, pugnare
 Pro patria & liberis & tenera uxore
 Aduersus hostes. Mors autem aderit, quando cunq;
 Parca destinauerint. Sed age quispiam rectà pergat
 Extenso in altum gladio, & sub scuto forte pectus
 Foueat, cum primùm incipit committi pugna.
 Non enim mortem effugere fatale est
 Virū, neq; si à maioribus immortalib. genus ducat.
 Sæpe quis elapsus è pugna sonituq; telorum
 Euadit, sed ipsum domi fatalis mors apprehendit.
 Atq; hic sanè nec amicus est populo, nec gratus:
 Illū uerò magnus et prauus deslēt si qd passus fuerit.
 Vniuersus enim populus uirum fortem desiderat
 Defunctum, uiuentem uerò instar semidei colit.
 Nam coram intuentur illum uelut turrim:
 Quippe solus; multorum æquat facinora.

Eiusdem.

Veruntamen Herculis genus inuictum estis:
 Confidite, nondum Iouis facies auersa est à nobis.
 Nec hominum turbam formidētis, aut metuatis;
 Quin rectà quisq; hostibus scutum obuertat
 Inuisam amissurus animam, mortisq; nigrum,
 Sed solis splendori gratum subiturus fatum.
 Nostis enim quàm graua sint Martis luctuosi opera,
 Nostis etiam impetum permolesti belli.
 Et quandoq; fugistis ipsi, quandoq; alios fugastis,

καὶ τις ἀποθνήσκω ὕψατ' ἀκοντισάτω.
 τιμῆσ' τε γὰρ ἐστὶ καὶ ἀγλαὸν ἀνδρὶ μάχεσθαι
 γῆς πῆρ, καὶ παίδων, λιβερίης τ' ἀλέχθαι
 διουμονέσιρ, θάνατος δὲ ποτ' ἔσεται, ὅππότε λιόν διδ
 μοῖραι ἐπικλώσωσ'. ἀλλὰ τις ἰθὺς ἴτω,
 ἔγχος ἀναχόμενος, καὶ ὑπὲρ ἀσπίδος ἀλκίμορ ἦτορ
 ἔλσας τοπρωτόρ μιγνυμόνθ' πολέμθ'.
 ὃ γὰρ πῶς θανάτορ γε φυγῆρ εἰμαρμόνορ ἐστὶρ
 ἀνδρῶ, ὃ δὲ εἰ προγόνωρ ἢ γούνοσ' ἀθανάτωρ.
 πολλὰ κὶ δεισιότητα φυγῶν καὶ δεισπορ ἀκόντων
 ὄρχεται, σὺ δὲ δίκω μοῖρα λιχόν θανάτω.
 ἀλλ' ὁ μὲν ἐν ἐμπασ δῆμω φίλος, ὃ δὲ ποθεινός·
 τὸν δὲ ὀλίγοσ φρονάχει, καὶ μέγασ, ἦρ τι πάθει.
 λαῶ γ' ὅξυμπαντι πόθος λιρατόρ φρονος ἀνδρὸσ
 θνήσκοντοσ, ζῶωρ δὲ ἄξιουσ ἡμιθέωρ.
 ὠσπὲρ γὰρ μὲρ πύργωρ σὺ ὀφθαλμοῖσιρ ὀρῶσιρ,
 ἔρδει γ' πολλῶρ ἄξια μῦθος ἐὼν.
 Τῶ αὐτῶ.

ἀλλ' Ἡρακλῆοσ γ' ἀνίκητορ γούνοσ ἐστ'·
 θαρσεῖτ', ὅπω ζούσ ἀύχονα λοξὸν ἔχει.
 μηδὲ ἀνδρῶν πληθύνει δειμαίνετε, μηδὲ φοβεῖσθε,
 ἰθὺσ δὲ ἐσ προμάχοσ ἀσπίδι ἀνὴρ ἔχέτω,
 ἐχθρὰν μὲν ψυχὴν θέμενοσ, θανάτω ἢ μελαίνας
 αὐγαῖσιρ λιῆρασ ἠελίοιο φίλασ.
 ἴστε γ' ὡσ ἀφείωσ πολυδιακρύτω ὄργ' ἀείδηλα,
 σὺ δὲ ὄργην ἐδέκτ' ἀργαλέσ πολέμθ'.
 καὶ μετὰ προγόνων τε δεικόντων τ' ἐγούεσθαι,
 ὡ γούεσθαι

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

Rettuleritq; sua parva trophæa manu,
 illum omnes pariter decorant iuuenesq; senesq;
 Et bona percipiens plurima letus obit:
 Affectus senio toti gratissimus urbi est,
 Profsus & hunc ipsum ledere quisq; cauet.
 Turba senum iuuenumq; loci concedit honorem,
 Nullus & equalis se equiparare uelit.
 Ergo aliquis tantæ uirtutis tangere culmen
 Conetur, toto pectore bella petens.

Eiusdem, uel Callini.

O' iuuenes, quid uult sibi tanta ignauia? ubinam
 Sunt animi? num de finitimis rubor est
 Segnitiam ob uestram? secura pace potiri
 Creditis: at bello patria tota tremat.
 Quilibet audacter mauortia surgat ad arma:
 Atq; aliquis moriens ultima tela uibret.
 Pro patria pulchrum est, natisq; & coniuge chara
 Pugnare, & ualida bella ciere manu.
 Mors aderit, cum fata uolent. iam quis mihi rectâ
 Prodeat in pugnam, cum citò coepta fuit,
 Tollens terribili gladium uirtute, tegensq;
 Fortia prægrandi pectora sub clypeo?
 Effugere haud ulli mortem conceditur, etsi
 A' superis ortum duceret ipse suum.
 Sæpe quis à bello, telisq; reuersus, & hoste,
 Repperit in proprijs ædibus exitium:
 Nec tamen hic gratus populo est, nec amabilis ulli:

illum

illum autem deflet cum iuniore senex:
 Quippe sui desiderium post fata relinquit
 Fortis, at in uita est semideo similis.
 Conspicitur siquidem ueluti fortissima turris:
 Nam quae multi agerent, omnia solus agit.

Eiusdem.

Alcidae sed enim genus insuperabile, forti
 Est animo: nondum flexa Iouis facies.
 Vos ne turba uirum, densus ne terreat hostis:
 Omnis in aduersos obuia tela gerat.
 Inuisamq; adeo statuens abrumpere uitam,
 Praecipiti cursu malit obire semel:
 Nostis enim quam sint horrentia praelia Martis,
 Nostis et armigeræ quanta sit ira deæ.
 Terga cecidistis partim, partimq; fugati
 Estis, et experti scitis utrunq; satis:
 Qui perstant simul, et primi certamina tentant,
 Audentes animo cominus arma sequi,
 Perpauci moriuntur, et à tergo agmina seruant:
 Ast hominis timidi gloria tota perit.
 Vix mala quis uerbis perstringere singula possit,
 Quæ uir, qui in bello turpia gessit, habet:
 Nampe ingens ignominia est, fugitare parantis
 Lethali gladio terga secare uiri:
 Turpe et puluere stratum tellure cadauer,
 Dorsa gerens crebris saucia uulneribus.
 Progrediens aliquis maneat pede firmus utroq;